

REDACȚIUNEA,  
Administrațiunea și Tipografia  
Brașov, piața mare nr. 30.  
Brevetele de francare nu se primesc. — Manuscrisurile nu se restituie.  
INSERATE  
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele  
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:  
la Viena: la N. Dukos Nachr.,  
H. Augenthaler & Emerie Looser,  
Heinrich Schalek, A. Gyalik Nachr., Anton Oppolik,  
la Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut).  
PREȚUL INSERȚIUNILOR:  
o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. — Publicările mai dese după tarife și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

# GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.  
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:  
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.  
N-rii de Duminică 2 A. pe an.  
Pentru România și străinătate:  
Pe un an 40 franco, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.  
N-rii de Duminică 8 franco.  
Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectorii.  
Abonamentul pentru Brașov  
Administrațiunea, Piața nr. 30.  
Tergul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.  
Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 6 corone. — A cât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 124.

Brașov, Vineri 7 (20) Iunie.

1902.

## Quid nunc?

Nu's mulțumiți cei dela guvern cu rezultatele ce le-au dat până acum legile și măsurile diferite de maghiarizare!

Au avut un mare noroc, ori nenoroc — cum vrei să-o iei — Ungurii, că de când s'a introdus dualismul monarhia noastră n'a fost încercată în nici un război; s'a bucurat de pace și constelația politică a fost de așa, încât guvernele ungheresci sub scutul alianței germane au putut neimpedecate să-și desfășoare și continue politica violentă de maghiarizare, acomodându-se în schimb, în afacerile comune cu Austria, cât numai s'a putut cerinței înprejurarilor date, cu alte cuvinte împlinind ceea ce li-se pretindea de către cercurile diriguitoare din Viena ca un minimum pentru susținerea dualismului și a pozițiunii de mare putere a monarhiei.

Au mai avut și alte noroce maghiarizatorii noștri, dintre care cel mai însemnat a fost, că opozițiunea naționalităților dela început și până în ziua de astăzi a suferit de neajunsul cel mare, că n'a fost suficient organizată și în genere nici n'a putut ajunge până la o apărare comună, simultană și solidară pe tota țina.

Cu toate acestea se vaieță Ungurii și acum, după 23 de ani dela introducerea primei legi, a căruia scop pronunțat a fost maghiarizarea, a legii dela 1879, că rezultatele dorite și așteptate nu se vîd nicăiri.

Cea mai flagrantă dovadă, că aceste rezultate sunt foarte problematice, ni-o dă însuși ordinul circular al ministrului de culte și instrucțiune publică, pe care-l aducem aici mai jos *in extenso*.

Dacă, după atâta timp, guvernul simte necesitatea de-a reforma din rădăcină legea dela 1879 pe calea ordonanțelor, acesta este deja un semn destul de vîdit, că acea lege nu și-a ajuns și nu și-a putut ajunge scopul.

Și dacă nu și l'a putut ajunge în 23 de ani, fi-vor în stare poruncile lui Wlassics să facă acesta minune? Nu credem, căci este în contra trei lucrurilor ca prin forță și violență mai mare să se pôte ajunge ceea ce nu s'a putut dobîndi pe cale mai domolă.

Totuși nimeni nu va puté nega, că probele de forță, cu care se încolțesc maghiarizatorii de la urmă, cu toate că ele nu produc decât resens și amărăciune tot mai mare în popor, sunt de natură a cauza mult rău celor asupriți împiedicându-i tot mai tare în mersul dezvoltării lor, causându-le cele mai mari încurcături și destrăbălări în organizația lor școlară și biserică.

Din acest punct de vedere trebuie să ne punem întrebarea: ce atitudine vor lua naționalitățile și special autoritățile confesionale, școlare și biserică din sinul lor

față cu ordonanțele lui Wlassics, cari interpretază legea într'un mod încât, cum am șis, o reformeză cu totul?

Este admisibil acesta? Și se pôte ore ca cei mai de aproape atinși să tacă, când ministrul merge până a interpreta legea dela 1879, care dispune numai de a-se introduce limba maghiară ca studiu obligat și în școlile populare, în sensul ca ea să absorbă jumătate din orele, ce se predau pe săptămână, și să paralizese în modul cel mai cumplit nu numai limba de propunere, ci și toate celelalte studii neapărate pentru instrucțiune?

Quid nunc? La 1879 unul din arhierii noștri, decât ne aducem bine aminte fericitul Metropolit Vancea, și-a exprimat în camera magnaților temerea ca nu cumva cu timpul să se schimbe natura studiului obligat al limbei maghiare din obiect de învețământ într'o poziție privilegiată de limbă de propunere. Ministrul de atunci, Trefort, a replicat ce-i drept, că acesta nu stă în legea proiectată, dîr vedem că de așa ceva nu-și face mari scrupule succesul lui de azi, și prin ordinul său circular deja se încercă ai da limbei maghiare caracterul de limbă de propunere.

Intr'un asemenea cas dîcea amintitul arhieriu, va fi periclitată și condițiunea de existență a bisericei române, pentru care limba română e *conditio sine qua non*. În același sens a vorbit și fericitul Metropolit Miron Romanul și ceilalți arhierii.

Intrebăm deci încă odată în fața esplicărei și aplicărei ce o dă azi guvernul legii dela 1879: *Quid none?* Ce pași vor întreprinde cei amenințați pentru a-se apăra?

## Ordinul-circular al lui Wlassics

cătră inspectorii reg. ung. de școle.

Etă ordinul-circular, ce l'a adresat ministrul ungheresc de culte și instrucțiune publică, Wlassics, cătră inspectorii reg. de școle, cătră comisiunile administrative și cătră toate autoritățile superioare biserică, ordin despre care am vorbit în primul nostru articol de ieri:

Articolul de lege XVIII: 1879, care dispune învețarea obligatōre a limbei maghiare în institutele de învețământ primare (popolare) e în vigōre deja de 23 ani. Partea introductivă a acestei legi indică scopul clar al legii în aceea, ca institutele de învețământ populare să dea posibilitate fie-cărui cetățen, ca să-și însușescă limba maghiară ca limbă a statului. Datele ce-mi stau la dispoziție și experiențele m'au convins, că nici până azi legea n'a garantat rezultatul dorit așa precum pretinde litera și spiritul ei.

Consider de o datorință a mea, isvorită din poziția, ce ocup, ca cu deplină rigōre să validitez dispozițiunile legii sancționate în toate institutele de învețământ populare nemaghiare. Și acesta nu numai pentru-ca să eșecut în totalitatea ei legea de mult în vigōre, ci vrēu prin acesta să

dau poporațiunii nemaghiare a patriei noastre, în interesul ei bine priceput, ocaziune de a-și însuși limba maghiară, ca limbă a statului, și astfel a se împărtași de avantajile împreunate cu acesta.

Impun deci inspectoratului reg. școlar drept cea mai capitală datorință, de a visita fundamental toate școlile populare nemaghiare din districtul lui școlar, și cu ocazia acestor visitațiuni școlare să-și îndrepte atențiunea consciențioasă asupra următoarelor:

a) *Posedă învețatorul limba maghiară în vorbire și scris pe deplin și cu aptitudine de a-o preda?* Când și unde și-a câștigat învețatorul calificăția? b) Conform §-lui 4 al legii din cestiune, *limba maghiară trebuie să se pună printre obiectele de studiu obligatōre în ori-ce școlă cu caracter public*. Învețarea obligatōre a limbei maghiare în școlile populare comunale se va regula printr'o ordonanță ministerială separată.

*Jumătate din numărul orelor de predare de peste săptămână, negreșit trebuie să se întrebuinteze pentru instrucțiunea în vorbire scrisă și cetire a limbei maghiare, fiind-că numai jăstfel se pôte asigura ținta, ce o indică partea introductivă a legii, ca adecă fie-care cetățen de limbă nemaghiară să-și însușescă în școlă primară limba statului.* El lucru firesc, că ținta fixată la învețarea limbei maghiare în planul de învețământ, este obligatōre pentru toate școlile populare nemaghiare, prin urmare și pentru școlile primare confesionale, fiind-că rezultatul vizat de lege nu pôte să fie decât același cu privire la școlile de ori-ce caracter.

Ministrul accentuează apoi în circulara sa, că unica și cea mai principală țintă a învețării limbei maghiare în școlile primare este, că copiii nemaghiari să-și însușescă limba maghiară în măsura, încât conform raporturilor vieții să-și pōtă esprima bine ungheresce gândirile lor; mai departe să scie vorbi fluent și scrie corect ungheresce.

Avînd în vedere ținta acēsta, inspectorii de școle să viziteze școlile populare nemaghiare și să se convingă, decât să respectă numărul orelor de învețământ stabilit în planul ministerial. Dacă inspectorul școlar nu gășesce de suficient rezultatul instrucțiunii, să cerceteze cauzele. Dacă cauza insuficienței instrucțiunii s'ar afla de pildă în instruirea neregulată, sau în lipsa de mijlōce de învețământ necesare, să ia îndată măsuri la primăriile comunale și la seauțele școlare. Dacă însă cauza insuficienței instrucțiunii ar afla-o inspectorul în negligența învețatorului, sau în alte împrejurări pe cei negligenți să-i avertizeze serios la împlinirea consciențioasă a datoriei lor. Inspectoratul școlar să iee proces verbal atît despre experiențele cât și despre dispozițiunile, ce a luat. Să raporteze apoi ministrului de douē-ori pe an despre școlile în cari limba maghiară nu s'a predat cu convenitul succes, pentru ca ministrul să pōtă face pașii necesari la autoritățile superioare ale respectivelor școle.

Circulara s'a trimis autorităților superioare biserică cu declararea, că:

„nu numai din respect față cu legea sancționată, dîr în interesul bine priceput al poporațiunii nemaghiare a patriei, ministrul este decis a eșecuta cu rigōre legea de mare însemnatate“.

Tot aci ministrul spune, că decât ne-succesul învețării limbei maghiare este a se căuta în retribuirea prea mică a învețătorului, el bucuros întregesce salariul învețătorului până la 800 corōne pe basa legii din 1893, precum și suma cuinceinăliilor necesare.

## Afacerea-Pavloviči.

Cetitorii noștri cunosc gōna, ce s'a deslăntuit cu furie huno-semită în dieta țerii contra deputatului naționalist sêrb Lyubomir Pavloviči, precum și declararea acestuia privitor la învinuirile, ce s'au ridicat împotriva lui pe motiv, că ar fi insultat la gara din Chichinda-mare pe nisce băeți de școlă, cari au cântat „Himnul“ și „Szozat“-ul maghiar. Deputatul sêrb a declarat pe cuvîntul său de onōre, că *nimic nu este adevêrat* din ceea ce se dîce și se scrie despre el prin diare.

Etă cum apreciează „Alkotmány“ dela 18 Iunie scandalul din ședința dela 17 l. c. a dietei:

„Diarul guvernamental „Budapesti Naplo“ a lansat la timpul său scirea despre scandalul din Chichinda-mare cu atâta șgomot, ca și când cel-ce a lansat scirea, ar fi fost martor ocular la toate amănuntele casului. Veszi Jozsef, redactorul numitei foi, a simțit îndată, că trebuie să ia poziție pentru cuvintele diarului său, și imediat după apărarea lui Pavloviči s'a ridicat, ca să învinuască pe colegul său, — care prin cuvîntul lui de onōre a combătut învinuirea ce i-se aduce, — că mințesce.

„Scenă mișcătōre!... Toți așteptau să vadă cum va decapita Veszi numai decât minciuna cu secura adevêrului, cum va sdrobi pe Lyubomir Pavloviči în patriotismul și în calitatea sa de gentleman. Veszi și-a și dat silința — dîr nu i-a succed. N'a putut dovedi, că Lyubomir Pavloviči a fost într'adevêr insultătorul băeților din cestiune și n'a putut dovedi, decât insulta s'a făcut pentru cântarea „Imnului“ și „Szozat“-ului. Veszi a făcut „anchetă în personă“ în Chichinda-mare și datele lui s'au ticluit după cele auzite, adecă sunt din mâna a treia, a patra și a cincea. Ce este acēsta?

„Mergem mai departe. Veszi a vrut să eșecute onōrea unui om și în vorbirea lui, prin care a încercat acēsta, a retăcut ceva ce schimbă esențial acusarea ridicată contra lui Pavloviči. A retăcut, deși a știut, că băeții aceia n'au cântat „Szozat“-ul și „Himnul“ ci „Kossuth-nota“. Asta-i alt-ceva, domnule! Dacă se va vedea aceea cu ce este învinuit Pavloviči și ceea ce el a desmintit prin greutatea cuvîntului său de onōre, atunci Pavloviči se va scōte din dietă acoperit de blăstēm mul fie-cărui patriot maghiar. Dîr decât cercetarea oficială pusă în vedere de ministru-presedinte va achita pe Pavloviči, atunci Veszi Jozsef se face vinovat de alt păcat: așiftarea netrebnică a urei naționalităților contra Maghiarilor. (Mai corect era să se dîcă contrarul — Culeg), înveninarea relațiilor noastre cu naționalitățile, și de altă parte de păcatul de a fi șgduit credința în cuvîntul de onōre bărbătesc...“

„Gaz hazadrulók“. Cu espresuniile aceste infamante a timbrat deputatul Olay Lajos pe deputații Pavloviči și Carl Lart

în ședința de alaltă-eri a dietei, când s'a vorbit — precum vedurăm — despre afacerea-Pavlovič. Eță, în traducere verbală, ce a ținut Olay: „Pavlovičii se sporesc și Carl Lurtz încă și-a desonorat mandatul, când a atacat pe autorul unei scrisori, ce i-s'a adresat în limba maghiară. Ast-fel de lucruri nu pot fi tolerate. Să declare Pavlovič și Lurtz, că decă se va dovedi acuzarea, ce se ridică contra lor: vor renunța la mandat. *Și până atunci însă se nu apară în cameră, căci decă vor apare, îi voi da afară, ca pe Lepsenyi. Nu sufer, ca ast-fel de trădători de patrie mișei să se prezente aici*“.

(Aplause sgomotoase în stânga estreme.) — La obiecțiunea lui Szell, că nu este permis a-se crea precedente de felul celui propus de antevorbitor, Olay a răspuns: „Nu există drept de imunitate față de ast-fel de omeni de nimic“.

Eță, ast-fel sunt tractați bieții deputați naționaliști în faimioasă dietă din Peșta! Și se se noteze, că președintele nu numai, că n'a protestat, dăr nici n'a cutezat măcar să cheme la ordine pe Olay.

## Congresul Ligei culturale.

Duminecă și Lună s'a ținut la Ateneul român cel de-al XI-lea congres al Ligei culturale.

Acest congres — scrie „Cronica“ — a fost destul de animat și congresiștii s'au arătat dornici de o eră nouă de prosperitate a Ligei. În toate discursurile a predominat ideea: că Liga culturală trebuie să trăească, spre binele și lauda nămului românesc.

Ședința de dimineață din prima zi, la care au participat numeroși delegați ai secțiunilor din țară, s'a deschis la orele 11 sub președinția d-lui Mihail Vlădescu.

D-l Mihail Vlădescu a deschis seria cuvântărilor, arătând, că Liga datorește recunoștință lui V. A. Urechia și în primul rând memoriei acestuia trebuie să i-se aducă laude de cătră ligiști. Urechia, spune d-l Vlădescu, făcea parte din generația dela 1848, aceea, care avea entuziasm și patriotism, calități prin ajutorul cărora s'a creat patria. Celor din generația actuală le e dată sarcina, ca să creeze omul, formând caractere.

Rezultatul activității lui Urechia și a întregii generații de care făcea parte, l'am vădit cu toții; trebuie să vedem, care e rezultatul activității noastre.

Ocupându-se de Ligă și de congresul al XI-lea al ei, d-l Vlădescu a spus între altele, că experiența dureră, ce s'a făcut în trecutul Ligei, să serve ca învățătură pentru viitor. Influența Ligei a fost mare asupra spiritului public, dăr lipsurile, ce s'au simțit în Ligă au slăbit acea influență. Trebuie să scim de acum înainte, că atunci când e vorba de idealurile mari ale națiunii, pasiunea și ura trebuie să înălțate. Căci idealurile naționale ridică poporele. Fie, ca întâmplările din trecut să ne învețe cum să lucrăm în viitor.

Terminând d-l Vlădescu a spus, că se simte nevoie de forțe nouă la Ligă, cari să-i dea o nouă orientare pentru îndeplinirea rolului ei, pentru binele nămului românesc.

Cuvântarea a fost acoperită cu aplause unanime.

D-l Vlădescu a propus și congresul a admis, ca să se trimetă următoarea telegramă M. S. Regelui:

„Delegații secțiunilor din țară ale Ligei culturale, întruniți în al XI-a congres anual, în sala Ateneului din București, depun la picioarele gloriosului Vostu Tron, omagiul lor de credință neștrămutată, de admirație și iubire, ce nutrește pentru M. Vóstră.“

S'a constituit apoi biroul congresului din d-nii: colonel Bădulescu, lt.-col. Kivu, maior Manolescu Mladian și Chețeanu.

D-l A. D. Florescu, secretarul general al Ligei, a dat citire raportului, prin care se arată activitatea din ultimul an al Ligei. Congresiștii au primit cu aplause partea raportului în care se vorbea despre executarea creanței, ce o posedă Liga asupra moșiei Conțesci a lui Periețeanu Buzău.

D-l Anton Vanicu, delegatul cenzorilor Ligei, a citit apoi raportul cenzorilor asupra situației financiare a Ligei. Din acel raport se constată, că Liga posedă o avere de 63.000 Lei

D-l Dr. A. Atanasescu a făcut constatarea, că printre ligiști nu mai sunt omenii

cari înflăcărau pe alții prin entuziasmul lor, cum era d-l Delavrancea; a comparat neactivitatea de ađi cu energia dușmanilor românismului și a încheiat mulțumind acelor ligiști, cari își păstrează încă locul în Ligă. În același sens a vorbit și d-l Negri.

D-l P. G. Cantilli, după ce și-a adus laude pentru activitatea ce-a desfășurat în secția din Paris a Ligei, a declarat că se retrage din congres.

D-l N. Brânzeu a cerut congresului să ia hotărâri serioase și să termine odată cu trecutul Ligei. A propus, ca la alegerea comitetului să fie deplină libertate și să se nu se mai alegă politicieni în comitet. Pe viitor să se precizeze, în raportul secretarului, activitatea Ligei.

În ședința de după amiazi d-l Oteleleșianu, după ce a constatat și d-sa, că Liga n'a fost tocmai activă în ultimul timp, și-a exprimat dorința, ca în capul acestei instituții să fie chemat un om energetic, care s'o conducă în mod efectiv. Acel om ar da unitatea de acțiune tuturor secțiunilor Ligei.

Venind în discuție modalitatea alegerii noului comitet, d-l colonel Bădulescu a propus, ca să voteze toți membrii Ligei. Propunerea a fost respinsă, fiind contra prevederii statutelor.

Procedându-se la votare, au fost aleși în noul comitet executiv, d-nii: Mihail Vlădescu, Petre Grădișteanu, Dr. George Popovici (Bucovina), general N. Balaban, Aurel C. Popovici, A. D. Florescu, Emanoil Antonescu, Toma Dobrescu și G. Ionescu-Gion.

Cenzori au fost aleși d-nii: Ulpiu Hodoș, Gr. N. Balotă și C. Tălășescu.

D-l maior Mladian, care a presidat biroul de alegere, a propus congresului să aclame ca membru de onoare al Ligei pe L. Cazzavillan, directorul țiarului „Universul“, care a luat inițiativa clădirii unui asil pentru invalizi. Propunerea s'a primit.

D-l Seimeanu a dat apoi pe larg explicațiunile de modul cum s'a asigurat creanța de 52000 lei, pe care liga o are asupra moșiei Conțesci a lui Periețeanu-Buzău. Cu acele explicațiuni s'a încheiat și ședința de după amiazi a congresului.

Lună, a fost a doua și cea din urmă zi a congresului Ligei. Ședința s'a deschis la orele 10 și 30 m. dimineața. A presidat d. maior Manolescu Mladian.

D-l Benedetto di Luca, vorbind în românesce, și-a exprimat regretul pentru pierderea lui V. A. Urechia. A susținut apoi, că e absolută nevoie de unitate de vederi între poporele de rasa latină. Pentru legăturile sufletesci între toți latinii lucrăz mult societatea „Dante Alighieri“.

D-l Luca propune următoarele:

- 1) Să se trimită o salutare societății panlatine „Dante Alighieri“.
- 2) Să se exprime dorința, ca limba italiană să se popularizeze în România, și
- 3) Să se lucreze pentru unitatea de sentiment între Italia și România.

Congresul admite să se trimetă o telegramă de salutare societății „Dante Alighieri“, la Roma.

D-l Grădișteanu a mulțumit congresiștilor, că l'au ales în comitet și a declarat, că se va pune cu totul la dispoziția ligei, spre a o reînșufleți. A promis, că va recăștiga pentru ligă încrederea tuturor Românilor, făcând ca să se mărească patrimoniul național, după cum dorește M. S. Regele, care și-a exprimat acea dorință cu ocazia sărbătorilor dela 10 Mai.

Cuvântarea a fost viu aplaudată. Congresiștii au salutat apoi cu aplause pe dr. G. Popovici (Bucovina), care și-a făcut apariția în sală.

D. Luca Rusu a făcut unele propuneri pentru îmbunătățirea stărei morale și materiale a Ligei.

D. A. D. Florescu a atras mulțumirile congresului pentru d-l Grigore Ștefănescu, fostul casier al Ligei.

D. M. G. Băileanu a propus: 1) să se întocmească un anuar al Ligei, în care să se culgă tot ce se scrie prin diarele străine despre chestia națională; 2) să se facă propagandă prin reviste și diare pentru chestia națională și 3) să se oblige membrii a face proseliți la Ligă.

D. Chețeanu și-a exprimat încrederea în noul comitet al Ligei, urându-i spor la muncă.

D. Mladian a propus ca viitorul congres să se ție la Iași.

Congresiștii admit, ca toate propunerile să fie lăsate pe seama comitetului executiv, care va îndeplini pe cele posibile.

La 12 și 30 m. cel de al XI-lea congres al Ligei a fost declarat închis.

În cursul acestei săptămâni, noul comitet executiv se va întruni în loculul Ligei spre a se constitui. Alegerea ca președinte a d-lui Petre Grădișteanu este asigurată. D. Mihail Vlădescu și d-r G. Popovici vor fi aleși vice-președinți, ér d. A. D. Florescu, secretar general.

## „Corda Fratres“.

(Un abus de putere a secției maghiare.)

„V. N.“ din București publică următorul protest:

„Studentimea universitară română, luând cunoștință de scrisoarea ce d-l Cornel Szemeny, vice-președintele secțiunii ungare, întocmind de d-l doctor Ludvig, președintele federațiunii Corda Fratres a adresat d-lui Ioan Scurtu vice președintele activ al secțiunii române, prin care-i face cunoscut, că atât d-sa cât și d-l Lucian Bolcaș, directorul substituit al d-lui Ioan Scurtu, fiind considerați ca cetățeni maghiari, nu le recunosc calitatea de conducători ai secțiunii române, și le ridică dreptul de a face înscrieri de membri români în federațiune:

Se grăbește a protesta cu cea mai mare energie, în contra acestui abus de putere care nu pôte fi considerat decât ca o sfidare provocătoare la adresa studentimei române.

Calitatea d-lor Lucian Bolcaș și Ioan Scurtu de vice-președinți ai secțiunii române, le-a fost conferită de secțiunea română și recunoscută în congresele naționale dela Turin și Paris și prin urmare nu le pôte fi ridicată, decât pe aceiași cale pe care le-a fost conferită, ear nici decum prin capriciul său prin sentimentul de răzbunare al reprezentantului studentimei maghiare.

În consecință, studentimea universitară română, invită pe d-l D-r Ludvig, ca până la definitiva tranșare a principului de organizare al Federațiunii, să respecte rezoluțiunea celor două congrese internaționale și fără să abuzeze de situațiunea care i-a fost creată în federațiune prin gentileța tuturor confederațiilor, să caute a lucra în sensul spiritului de înfrățire și de dreptate, ear nu să caute a provoca ură și disensiune.

În același timp, ea întărește mandatul acordat în cele două congrese d-lor Lucian Bolcaș și Ioan Scurtu, singurii reprezentanți oficiali și recunoscuți ai studentimei române, și rezervă dreptul ca ea singură să-și alegă pentru consulatele viitoare pe reprezentanții ei legali, fără a primi în această privință nici o indicație tendențioasă din partea nimănu și mai puțin din partea d-lui Dr. Ludvig, reprezentantul secțiunii maghiare.

(urmăză numeroase subscrierii).

## O carte de Madame Adam.

De curând a apărut în Paris o carte intitulată „Le roman de mon enfance et de ma jeunesse“, scrisă de M-me Adam.

M-me Adam este una dintre femeile cele mai luminate, care s'a distins în politică și literatură. În salonul ei, al cărui ôspe dîlnic era odinioară Gambetta, era centrul politice franceze și chiar a politicei esterne.

Înainte de asta cu vr'o 18 ani, distinsa scriitoare a fost adusă în Ungaria și primită cu mare alaiu. Voiagiul politic, Pázmándy, se învîrtia pe lângă ea și o conducea în toate părțile, cu deosebire însă pe pusta unghurească, unde se dice, că i-ar fi plăcut foarte mult „cicoșii“ ca o particularitate eminamente maghiară. Nu scim, decă i-o fi mai plăcut ceva pe aici și decă scopurile politice ale lui Pázmándy s'or fi realizat măcar în parte. Bănuim însă, că or fi pățit și cu M-me Adam, ca și cu contele Angelo de Gubernatis, pe care de asemenea îl sărbătoreau, lucru mare, sperând, că va face propagandă pentru cunoscutele lor scopuri politice. S'au desilusionat însă, pentru-că Guberna-

tis și-a întors în curând simpatiile asupra fraților de un sânge.

Nu despre acestea este însă acum vorba, ci despre cartea dōmnei Adam din care cităm câte-va pasaje, căci n'a mare analogie cu constatările, pe cari le facem și noi, când suntem siliți a compara generația noastră actuală, interesată oportunistă și avidă de câștig material cu generația sfântă dela 1848.

„Omenii dela 1848, scrie M-me Adam erau apostoli, erau sfinți. Nici într-o epocă n'a fost mai multă onestitate, mai multă virtute, mai multă simplitate nobilă. Aceia nu erau omeni politici, ci nisece flete aprinse de ideal. Toți au fost sinceri, cum era tatăl meu, toți au avut la un respect absolut și nu te apropiia de dēnșii, fără a-le onora și în memoria.

„În amintirile mele ei își vor conserva nobila lor figură aureolată, pe când năblarzii oportuniști, omenii politici de astăzi, aceia, cari au exclamat: „Suntem la rând, să ne facem interesele“, cari și-a ținut între sine: „Atributul cel mai scump al puterii, este — ciolanul“, aceștia s'au acoperiți în amintirile mele de toate măriile.

„Între republicanii dela 1848, unul nu s'a gândit să tragă vr'un beneficiu, nici unul, care să se fi îmbogățit“.

Generația aceea dela 1848, pare a dispărea nu numai în Franța, ci în toată Europa și cu durere vedem, că idealismul părinților noștri, este înlocuit ađi la tinerii gonii oportuniști cu interesul meschin al apostasia rușinoasă dela principiile mari și curate!

## SCIRILE DILEI.

— 6 (19) Iunie

Regele și Regina României plecat eră dimineață la orele 10 și 50 Sinaia. La gara de nord suveranii au întâmpinați de I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei și Sucevei, de d-nii miniștri și senți în Capitală cu dōmnele, de d-l Olga Mavrogheni, precum și de d-nii linderu, administratorul domeniilor Corda Procopie Dumitrescu, primarul Capitalei Emil Petrescu, prefectul poliției, colonel Mavrocordato, colonel Priboianu, maior Brociner, Basset, și un numeros public. Regele și Regina au fost însoțiți până Sinaia de dōmna Olga Mavrogheni, și d-nii colonel Mavrocordato, colonel Priboianu și Ionel Brătianu. — În luna la părăchea regală română se va duce Ragaz, și vor șede o lună de zile străinătate.

Confiscări. Ni-se scrie din toate țările locuite de Români despre gona prinșă după „Cartea de aur“ a d-lui cățian. Nici Brașovenii n'au rămas scuti de confiscări. Dilele acestea s'au prezentat un comisar polițienesc, însoțit de un agent și de un copist, cerând „Cartea de aur“. În multe locuri nu s'a mai găsit. S'a luat proces verbal. Un domn a dat cartea unui prietin din București. S'a la adresa prietinului, cu ce scop nu scim. Așa merg lucrurile pe la noi în vreme eră de împăciuire a lui Szell!...

Condamnarea lui Korn. Artur Korn redactorul dela „Gr. Kikindaer Ztg.“ fost condamnat alaltă-eri de cătră curtea jurați din Seghedin la 6 luni închisore și 200 cor. amendă. Articolul pentru care fu condamnat purta titlul „Gedenke an du ein Deutscher bist“ (Adu-ți aminte, ești German). Artur Korn s'a născut în 1860, e de religiunea reformată și are copii. A făcut serviciu militar la reg. Korn a cerut voie să se apere nemțan, ceea ce însă președintele i-a permis numai pentru casul, când nu s'ar puté exprima unguresce. A tăgăduit, că ar fi avut intențiunea de a agita. Preotul Schäffer St. Hubert, ascultat ca martor, a depus că credincioșii lui au refuzat la la verde de a-și împodobi altarele, spunând că Germanii nu sunt catolici și că rectorul Korn, odată cu agitarea comunității limbei maghiare, face propagandă și pentru mișcarea „Los von Rom.“

Din raportul viceșpanului comitatului Brașov. In ultimul său raport, viceșpan al comitatului Brașov relatează datele ultimului recensământ, conform cărora populația totală a comitatului este de 95.565 suflete (din care 2.976 militari) față cu 89,457 suflete (2680 militari) dela 1890. — Numărul cânilor turcași pe teritoriul comitatului a fost 2 (Alba inf. 13, Bistrița-Năsăud 8, Ciuc 9, Făgăraș 8, Hunedóra 19, Clușiu 17, Mureș-Turda 13.) Indivizii vaccinați ca măsură profilactică au fost în număr de 6, pe când în alte comitate au fost 30—50. In inspecțiunile, ce le-a făcut, d-l viceșpan s'a convins, că în comuna Preșmer este o inevitabilă necesitate de săvârșirea comasației. — Proprietatea de pădure a orașului Brașov face 42.541 jughere, din care 30.070 j. pe teritoriul comitatului Brașov, ér 12,470 pe teritoriul comitatului Făgăraș.

Noul cabinet frances și francmasoneria. „L. L. P.“ scrie: „Nu mai suntem în republică, ci în francmasonerie. Aceasta nu e o simplă afirmațiune. Eță cramele FF.: din ministeriu cu indicațiunea documentelor, cari atestază afiliațiunea: Combes (sesiunea dela G. O. — Grand Orient — Maiu — Iunie 1897), Rouvier (Memorandum du suprême Conseil 1871, Nr. 113 pag. 22), Pelletan („Bulletin hebdomadaire“ 1 Iunie 1900), Delcassé (Bulletin maçonnique 1893 pag. 300), Doumergue (Revue maçonnique, August 1901 pag. 120) Mougeot (Apel Mesureur 1897), Bérard (venerabilul logei „La fraternité Bugeysienne“, din Ambérieu. Anuaire du G. O.: 1901 pag. 98). — Ar bine, să se facă o asemenea listă și despre ministrii din alte țări, pentru-ca cel puțin să fie orientate popoarele asupra principiilor, din care se inspiră guvernantiile lor, când sub marca liberalismului iau dispoziții intolerante contra bunurilor spirituale și morale moștenite dela strămoșii lor.

Mișcare în contra lui Pavlovič. În *Becicherecul-mare* se scrie, că membrii din congregația comit. Torontal au pornit o mișcare în contra deputatului Pavlovič, cu scop de a-i șterge numele din lista comitamentului verificătoare.

Omoruri. Diarului „M. E.“ i-se scrie în Remetea, (Nu se spune însă din care Remetea, fiindcă în Transilvania sunt mai multe comune cu acest nume), că în seara de Duminecă s'au întâmplat acolo lucruri grozave: Simeon Pop nu trăia bine cu nevastă-sa, care în absența bărbatului pleca umbra în lucruri rele. Duminecă seara, venind Simeon pe neașteptate acasă, și-a surprins soția în grajd cu feciorul George Druzda. Simeon a închis ușa grajdului și chemând pe fratele său Ambrosie, care venise în vecin, au intrat în grajd și au bătut pe cei doi cu ciomege. Druzda a scăpat cu mare nevoie, plin de sânge. Femeia și-a dat nu peste mult sufletul. Cei doi ómenii infuriazți s'au luat atunci după Druzda, care se refugiase în casa sa. Tocmai când erau însă să se între, au sosit gendarmii, cari au arestat pe cei doi frați. A doua zi însă i-au găsit pe amândoi spânzurați în arestul comunal. Cercetându-se mai de aproape, s'a descoperit, că Simeon și Ambrosie au fost întâi gătuiți pe urmă spânzurați. Bănuiala a cădută asupra fraților femeii și a fraților lui Druzda. Cercetarea continuă.

O vizită înaltă. Cetim în numărul 10 al diarului „Nagybánya és vidéke“ din Baia mare sub rubrica: „Sciri personale“ următoarele: „Mitropolitul din Blăși, Dr. Victor Mihalyi, însoțit de canonicii Dr. Augustin Bunea și Dr. Vasile Hosszu, în ziua de 5 I. c. întorcându-se dela înmormântarea episcopului Pavel, a sosit în orașul nostru. Nimeni n'avea cunoștință despre sosirea mitropolitului. In ziua de 1. c. dimineața a mers cu trăsura dela hotelul cel mare, unde descinsese, la Vana Borcutului, unde a vizitat pe învățătorul Alexe Pocol, la care a și dejunat. La dorința sa, au fost chemați câțiva lucrători mineri, ca să-i vadă cum sunt

îmbrăcați și ajustați, când intră în mine. (D-l învățător Pocol este tot-odată și proprietar de mine de aur. — Red.) Mitropolitul a dăruit minerilor 40 corone și i-a binecuvântat. A vizitat și fântâna Borcutului și a gustat din apă, care i-a plăcut foarte mult. Cu trenul de 10 ore a plecat apoi spre Jibou ér de acolo prin Clușiu la Blăși. Regretăm, că excursiunea dela Baia-mare a înaltului óspe s'a făcut incognito“.

Sinuciderea unui colonel rus. Colonelul Crisocoleo. originar din Basarabia venise de câte-va zile la rudele sale din Bucuresci, d-na și d-l general Mutileff. Colonelul făcea parte din statul major al armatei imperiale ruse și în ultimul timp luase parte în campania din China, unde prin dovedile de curaj și pricepere și-a atras atenția șefilor săi. In România, colonelul Crisocoleo venise în concediu de o lună care după a sa cerere i-a fost prelungit. Fără ca cei la care era găzduit să fi observat cea mai mică schimbare, observație care i-ar fi pus în poziție de a înălțura o nenorocire, colonelul în noptea de Sâmbătă spre Duminecă, pe la orele 10 și jum., a intrat în camera servitorei d-nei general Mutileff și aci s'a sinucis cu un glonte de revolver. Din cercetările făcute până astăzi nu s'a putut stabili cauza sinuciderei asupra căreia circulară tot soiul de svonuri.

Faliment senzațional. Se scrie din Oradea-mare: Mare senzație a produs aici insolvența proprietarului de realități și antreprenor la un institut de împrumut pe amanete, cu numele Adolf Mandel, despre care se credea, că e om bine situat. Pasivitatea lui se urcă la 270,000 corone. Institutul de economii civil de aici este interesat în acest faliment până la suma de 150,000 corone. In urma svonurilor, depunerii s'au grăbit a-și retrage depunerile. Declarând însă institutul, că suma pierderilor nu întrece cifra de 30,000 corone, lumea s'a mai liniștit.

Comandanți buri în Europa. O scire telegrafică din Haga spune, că după visita ce o vor face lui Krüger, comandanții: Dewell va veni în Austro-Ungaria, Louis Botha va merge în Belgia, Olanda și Franca, Delarey în Rusia și Reitz în America, pretutindeni adunând ajutoare pentru familiile bure scăpătate. Dewell va sosi prin Noemvrie în Viena,

Retragerea lui Firmilian. Din Constantinopol vine scirea, că Firmilian se va retrage în mănăstirea din muntele Athos, după-ce s'a convins, că în calea consacării lui de episcop stau piedeci neînălțurabile.

Tinerimea română din Ighiu și jur va aranja o petrecere de vară la 29 Iunie st. n. în curtea școlii gr. cat. din Ighiu, ér la cas de timp nefavorabil în edificiul școlii. Venitul curat este destinat pentru masa studenților din Blăși și Brad. Inceputul la 6 ore p. m. Prețul de intrare: de persoană 1 cor., de familie peste 3 membri 3 cor. Suprasolviri și oferte se primesc cu mulțămită și se vor chita pe cale diaristică.

La tragerea de erii a clasei a II-a a loteriei ungare de clasă. a cădută pe losul din colectura casei de bancă din loc „Jacob L. Adler și Fratele“ Nr. 22735 câștigul principal de **Corone 25000**.

### Ordinea esamenelor publice

ce se vor ține cu elevele școlii superioare de fetețe din Blăși cu ocazia încheierii an. școl. 1901—1902.

Amăsurat hotărârii luate în conferința corpului didactic a numitei școlii, ținută la 8 Iunie a. c. esamenele publice de încheierea an. școl. se vor ține în zilele de 23, 24 și 25 Iunie a. c. ér în 26 Iunie va fi serviciu divin împreună cu doxologia cea mare, după care imediat va urma vestirea rezultatelor și împărțirea premiilor.

Luni 23 Iunie a. c. a) Inainte de amiazi: Clasa I. și II. dela 8—10. Esamen din tóte obiectele de învățământ. Clasa III. și IV. dela 10—12. Examen din tóte obiec-

tele de învățământ. b) După amiazi: Clasa V. și VI. dela 3—6. Examen din tóte obiectele de învățământ.

Marți 24 Iunie a. c. a) Inainte de amiazi: Clasa VII. dela 8—12. Esamen de religione, l. română, istoria naturală, limba maghiară și matematică. b) După amiazi: Clasa VIII. dela 3—6. Examen din religione, l. română, fizică, igienă istorie și geometrie.

Miercuri 25 Iunie a. c. Esamen de muzică dela 10—11.

Tot timpul cât vor dura examenile vor fi espuse la vedere publică lucrurile de mână pregătite de fetețe în decursul anului școlar.

Blăși, la 10 Iunie 1902.

Direcțiunea școlii superioare de fetețe.

### Literatură.

Au apărut „Documente privitoare la trecutul Românilor din Schei“ (1784 1810), publicate cu cheltuiala bisericii Sf. Nicolae din Brașov (Schei) de Dr. St. Stinghe. Volumul II. Brașov tipografia Ciurcu et Comp. 1902.

„Castelul din Carpați“, roman din viața poporului român din Ardeal, de Jules Verne, tradus de d-l Dr. Victor Onișor cu o prefață de Dr. Eliă Dmanu (Tiparul „Tipografia“ societate pe acțiuni Sibiu). Se află de vânzare la Tipografia „A. Mureșianu“ Brașov. Esemplarul broșat edit. populară 1 cor. 60, broșat ed. de lux 2 cor 40 (plus 10 b. porto), legat 4 cor. (plus 20 b. porto). O carte foarte interesantă, care n'ar trebui să lipsescă de pe masa nici unui Român.

A apărut „Almanachul“ societății „Petru Maior“ Budapesta 1901 cu un conținut bogat și ilustrat. Format 8° cu 144 pagini. Prețul 4 corone. Se află de vânzare la Tipografia A. Mureșianu cu prețul indicat, plus 35 bani porto.

### ULTIME SCIRI.

Budapesta, 19 Iunie. In ședința de ađi a camerei magnaților, contele I. Eszterhazy a îndreptat atacuri vehemente contra nou alesului episcop român la Arad V. Mangra numindu-l dușman politic al Maghiarilor și cerând ca guvernul să nu propună confirmarea alegerei lui.

Sofia, 18 Iunie. Oficiosul „Mir“ spune, că Țarul a primit invitarea principelui Ferdinand de a participa la desvălirea statuei Țarului Alesandru II. Se vor face cu ocaziunea acesta mari manevre în jurul Sofiei, participând marii duci Vladimir, Sergius și Nicolae, ministrul de război Kuropatkin și 80 de oficeri din statul maior rus. Presa bulgară jubilează și preținde proclamarea Bulgariei de regat, și atacă în același timp cu vehemență pe Turcia.

Budapesta, 18 Iunie. Din Londra vine scirea senzațională, colportată de diarele englese, pe basa unei informațiuni primite din Viena, că s'au luat măsuri severe pentru siguranța persoanei Majestății Sale monarhului Francisc Iosif. Se dice, că poliția vieneză ar fi primit informații, că anarhiștii italieni au plănuit un atentat în contra vieții monarhului. Scirea acésta. deși nu e adevărată, a produs mare senzație.

### Diverse.

Coróna reginei Alexandra a Angliei. Ce corónă va purta regina Alexandra a Angliei, cu ocazia încoronării, până acum este un secret. Nici chiar giuvaergii lunei elegante din Londra nu știu care dintre ei a primit comanda acestei corónă. Giuvaergii, cari servesc personal pe regina Angliei până acum n'au fost întrebați, deși ei lucrăză deja la coróna regelui Eduard. Ori-care ar fi forma corónă reginei Angliei, ea va fi imitată de multe dame din înalta aristocrație, îndată ce vor afla cum e făcută. Póte acésta este motivul secretului reginei. In orice

cas, în acésta corónă va fi celebrul diamant istoric koh inoor, care se póte asemăna numai cu rubinul Prințului Negru, care va străluci în coróna regelui Eduard VII.

Pagiul și cireșele. — Lui Frederic, Regele Prusiei, i-se trimesese un coș cu cireșe foarte frumoșe, pe un timp însă când aceste fructe erau foarte rari.

Regele, ca să facă o surprisă plăcută Reginei, i-le trimise printr'unul din pagii săi. Pagiul ispitit de frumșetea cireșelor nu se putu opri de a le gusta, și găsindu-le delicioșe, le mănca pe tóte, fără să se gândescă la urmări.

După puține zile, Frideric întrebă pe Regina cum găsise cireșele? — Cireșe dișe Majestatea Sa, ce cireșe? — Cum! nu ți-a adus deunăzi, pagiul Clist, un coș cu cireșe? — Nu, răspuse Regina; n'am vădută nici una. — Oh! oh! dișe Majestatea Sa, îi voi arăta eu lacomului.

Atunci el se duse în cabinetul său și scrisese următorul bilet oficerului din garda regală:

„Dă aducătorului 25 de bice și ia dovadă de asta“.

Apoi chemă pe Clist, și îi dișe să ducă biletul la casa de gardă și s'aștepte răspuns.

Pagiul, simțind că nu era lucru curat (o conștiință vinovată n'are trebuință de acusator), hotărî să trimită biletul prin altă mână și tocmai pe când eșia din pórtă palatului, întâlni pe un evreu bancher, care era bine cunoscut la Curte și-l rugă să ducă el biletul. Evreul încântat de ocaziunea de a îndatora pe vre-unul dela palat, plecă imediat. Sosind la casa de gardă, oficerul ceti biletul și spunându-i să aștepte, scose garda afară. Evreul, creșdnd că asta era spre a-i face onóre, ca unui trimis dela Curte, rugă pe oficer de a nu-și da o ostentelă netrebuincioșă. — Nu-mi dau ostentelă, răspuse oficerul; aceste ceremonii sunt foarte necesarii, după cum o să vedeți.

Atunci el porunci gardei să inhațe pe Evreu și să-i dea 25 de bice, ceea-ce imediat se făcu, după care, cu tot amorul său propriu și cu tot spatele său coșit de bice, era să plece; însă ofițerul îi dișe, că nu-l lasă să plece, până nu i-o da o chitanță la mână, de ceea-ce promise. Evreul fú silit să se supue de frică de a mai avé vre-o altă scotelă de răfnit.

Afacerea îndată ajunsese la urechile Regelui, care, deși nu se putu împedeca de a ride din tótă inima de acésta pățanie, fú silit să acorde favoruri evreului, de óre-ce Evreii adese-ori îi avansau sume considerabile de bani, în casuri de nevoie.

### Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 18 Iunie 1902.

H. Pomul verde: Weiss I. negustor de lemne, Budapesta; Reich T. voiajior, Viena; Haupt Otto, voiajior, Viena; Iosephit, paroch Bulkesch.

H. Europa: Dimitriu, Sinaia; Morileany, priv. Bucuresci; David G., comere. Bucuresci; Lietisch, voiajior, Nistdorf; Leneltag, voiajior, Blăși; D-na Döhner, Hamburg; Gross, voiajior, Lintz; Frank, fabricant, Lintz; Vécsey, proprietar, Tokaj; Trintschkner, voiajior, Brünn; Brunner, comere. Arad; Bekény, propr. Pórtă de fer; Kepich, voiajior, Lugos; Málnasy, Schön, Wilhelm, Allemann, Budapesta; Gimmersch, Milch, Koller, Viena.

H. Bucuresci: Benedek, Blăși; D-na Martica, Tirgoviștea; Guttmann, Bonyhády; Gód, Fischer, Novák, Pesta; Ettinger, Taub, Viena.

H. Grand: Wagner, capelmaistru, Parajd.



### DOCTORUL

ALEXANDRU de VAIDA-VOEVOD

specialist pentru bóle interne

CARLSBAD,

Alte Wiese, „Blauer Schlüssel“.



Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.  
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

**Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:**

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

**Scrieri economice.**

**Manual complet de agricultură rațională**, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară dela Ferăstrău și la Seminarul Nifon Metropolitan din Bucuresci. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I **Agrologia**, sêu Agricultura generală. 34 côle de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 corone.

Vol. II. **Pitotechnia**, sêu cultura specială a plantelor, 38 côle de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiata de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1899. Costă 8 corone.

Vol. III. **Zootechnia**, sêu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună ou lănarie și lăptăria, 49 côle de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 corone.

Vol. IV. **Economia Rurală**, sêu organizașunea și administrarea moșiilor mari și mici. Costă 8 corone.

Cartea d lui prof. Maior se deosebese esențial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba și literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratăză tôte cestiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din tôte țerile locuite de Români, pe baza progreselor actuale ale sciinței și tehniceii agricole moderne. Ea ia serios concurența cu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte: germană, franceză, etc.

**Economia pentru școalele populare** compusă de Teodor Roșiu, învătător la școala principală română din Lăpușul-Unguresc. Edișunea a doua. Prețul 60 b. pl. 5 b. Porto.

**Despre influința împrejurărilor asupra acșionilor și deprinderilor animalelor de Lamarek**, cu un studiu asupra lui Lamarek de Panaite Iosin. Prețul 50 b. pl. 10 b. porto.

**România agricolă**, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură și fost estimator expert la banca agricolă. Motto: „Sêrac în țără sêracă“. Evinescu. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

„**Cartea Plugarilor**“ sêu povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, creșterea vitelor etc. scrisă de Ioan Georgescu. 90 pag. Form. 8<sup>o</sup> costă 50 b. (+ 6 b. porto).

„**Stupărtul**“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru tôte iubitorii de acest ram al economiei, de Const. Dimian, preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8<sup>o</sup>. Prețul cor. 1.60 (cu posta cor. 1.70)

**Cartea stuparilor săteni** de Romul Simu. Cu mai multe ilustrașuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comit. Sibiuului. Prețul francat 80 b.

**Inșoștirile de credit** împreunate cu inșoștiri de consum, de vânzare, de viieri, ed lăptari etc. Indreptare practică pentru înșinșarea și conducerea de astfel de inșoștiri, de F. W. Raiffeisen. Edișunea a V-a Trad. de Dr. A. Brote. Editura Reuniunii rom. de agricultură dîn comit. Sibiuului. Conține 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 bani.)

**Grădina de legume**, de Ioan F. Negrușiu, profesor în Blășiu. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negrușiu, e pe cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto).

**Vinuri din pôme**, de Gr. Halip, prof. Este o carte în care se dau explicașii și învătături amănunșite asupra modului, cum este a-se face tot felul de vin din felurite pôme. Prețul 40 b. (cu posta 45 b. pl.)

„**Bucătăreșa nașională**“, carte de bucată „bucătăriei române, franceze, germane și ungare. Felul bucatelor sunt înșirate tôte în ordine alfabetică după numele lor. Limbajul e ușor. Costă numai cor. 1.60 (plus 40 bani porto.)

„**Sfaturii de aur**“, pentru săteni români de tôte starea și etatea, de Aron Boca Velcheranu. Prețul 60 b. (plus port 5 b.)

**Imbunătășirea stării sătănelui**, de Gr. G. Peucescu. Prețul 50 bani (plus porto 5 b.)

„**Cultura și îngrijirea grăului**“, de I. F. Negrușiu. Pr. 14 b. (plus porto 5 b.)

„**Economia**“, pentru școalele populare,

de Teodoru Roșu. Prețul 60 bani (plus porto 5 b.)

„**Buna chivernisală**“, de Teodor V. Păcășian. Pețul 40 bani (plus porto 5 b.)

**Scrieri istorice.**

**Memorii din 1848—49** de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

„**Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa**“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut'o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrașiunea mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„**Pintea Vităzul**“, tradișuni, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Regeganul. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind fôrte interesante tradișuni și istorisiri din tôte părșile, pe unde a umb'at Pintea. Prețul 40 bani plus 6 bani porto.

„**Românul în sat și la ôste**“. Acesta este titlul unei nouș cărșicele, ce d-l Ioan Pop Regeganul, oinoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

„**David Almășianu**“, schițe biografice de Ioan Popea. Broșura acesta, presentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„**Reflexiuni fugitive**“ la cap. I din cartea lui Dr. Réthi László intitulat „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása“, scrisă de Arghirobarb. Prețul 40 bani. (+ 56 p.)

**Viața și operile lui Andreiș Mureșianu**, studiu istoric-literar de Ioan Rașiu, prof. ord. la preparandia din Blășiu. Prețul 2 cor. plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blășiu.

„**Pentru memoria lui Avram Iancu**“, apelul dat către ministerul de interne D. Prez-l prin d-l Dr. Amos Francu în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 coronă. În România 2 lei plus 5 bani porto.

**Lupta pentru drept** de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Păcășian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. port.)

„**Teranul român și ungar din Ardeal**“, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto).

**Măndăștirea Putna** în Bucovina de Iacolie Porumbescu. Pr-tul 20 b. (+ 3 b. porto.)

**Novele de Sienkiewicz**: „Natură și viață“, „Sluga veche“ și „Iancu muscautul.“ Traducere de I. C. Panșu; o broșura de 192 pag. Prețul 80 bani + 5 bani porto.

De asemenea se recomandă:

I. C. Panșu: „In plasă“. „In Baltă“. „Cale grea“. „La Côle“. „La cărciuma lui Tiriplic.“ **Schițe din viața dela țără**. O broșura de 112 pag. cu prețul 40 bani + 5 bani porto.

I. C. Panșu: „**La țerg**“, povestire din viața unui cioban. O broșura din 32 pag. cu prețul 16 bani + 3 bani porto.

**Antropomorfisme și Antiantropomorfisme** în limba română de Nicolae Sulea. În limba noastră scrierile de felul acesta sunt rare și scrierea acesta a d-lui profesor la gimnasiul român din loc Nic. Sulea se distinge nu numai prin conșinutul său bogat și sistematic, prelucrat după stricta metodă știinșifică, ci și prin limbajul său scris la înșelesul tuturor. Autorul e cunoscut și din scrierile sale folklorice filologice de până acum. Cartea ce anunșam acum, se pôte procura dela Tipografia A. Mureșianu cu 80 bani (+ 5 bani porto.)

**Români Seceleni**. Cauzele decadenșelor economice și mijlocele de indreptare Disertașione de Ioan I. Lăpădat. 30 tan plus 5 bani porto.

**Trilby**, roman în românesce de Afin dela Tuscia. Prețul 2 cor plus 20 bani porto.

**Cursul pieșei Brașov.**

Din 19 Iunie n. 1902.

Bancnot rom. Cump.	18.90	Vënd.	18.94
Argint român.	18.80	„	18.88
Napoleon'd'or.	19.04	„	19.07
Galben'	11.20	„	10.30
Ruble Rusesci	2.54	„	—
Mărci germane	117.25	„	—
Lire turcesci	21.40	„	21.50
Scris. fonc. Albina 5%	101.—	„	102.—

**Cursul la bursa din Viena.**

Din 18 Iunie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.70
Renta de corone ung. 4%	97.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	97.75
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	206.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	163.65
Renta de argint austr.	101.75
Renta de hârtie austr.	101.35
Renta de aur austr.	120.95
Losuri din 1860.	153.—
Acșii de-ale Băncei austro-ungar	15.78
Acșii de-ale Băncei ung. de credit.	702.—
Acșii de-ale Băncei austr. de credit.	682.—
Napoleon'dori	19.07
Mărci imperiale germane	117.30
London vista	240.17 1/2
Paris vista	95.32 1/2
Rente austr. 4% de corone	99.80
Note italiene.	93.90

Sz. 3893—1902

ukvi.

**Arveresi hirdetményi kivonat.**

A fogarasi kir. jrbiróság, mint teleklönyvi hatóság, közhirrê teszi, hogy Bursán Sándru György végrehajtatónak Boeriu George Radu végrehajtaszt szenvedô elleni 173 korona 40 fil. tôkekövetelés és járulékai iránti végrehajtaszi ügyében a brassói kir. törvényszék (a sárkányi kir. járásbiróság) területén levô Grid határán fekvô, a gridi 282 sz. tljkvben A + 534, 535 hrsz. ingatlanra 349 kor. 2811 hrsz ingatlaura 43 kor.

620/2	„	07	2813	„	12
808	„	22	6072,6083.	„	01
849	„	05	6572	„	22
1535	„	63	8569	„	03
1768	„	12	9208/1	„	46
1870	„	35	9556	„	25
1878	„	37	9996	„	26
2366	„	01	10105	„	40
2378	„	03	10859	„	—

ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902 évi Julius hó 15-ik napján délelött 9 órakor Griden megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ôvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerü elismervényt átszoigáltatni.

Fogaras, 1902 évi április hó 24-ik napján.

A. kir. járásbiróság mint tlkönyvi hatóság.

Schupiter, kir. ajrbiró.

1—1.(5f8)

**Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov. Valabil din 1 Maiu st. n. 1902.**

**Plecarea trenurilor din Brașov.**

**Dela Brașov la Budapesta:**

- I. Trenul mixt la óra 5:40 min. dimin.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2:45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la óra 7:48 min. séra.
- IV. Tr. acc. la órele 10:26 m. séra.

**Dela Brașov la Bucuresci:**

- I. Trenul de persóne la óra 3:55 m. dim.
- II. Tren accel. la órele 5:15 m. dim.
- III. Trenul mixt la órele 11:40 a. m.
- IV. Trenul accel. la óra 2:19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- V. Tr. mixt. la óra 6— min. séra.

**Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:**

- I. Trenul de pers. la óra 5:19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la óra 9:18, cu Ciuc Szereda, la óra 10:46 min. a. m.)
- II. Trenul mixt la óra 8:50 min. a. m.
- III. Trenul de per. la óra 3:15 m. p. m.

**Dela Brașov la Zărnesci (gar. Bartolomeiu)**

- I. Trenul mixt la óra 9:2 min a. m.
- II. Trenul mixt la óra 3:44 min. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 6:14 m. d. am.
- IV. Trenul mixt la óra 9:42 m. séra.

**Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:**

- I. Trenul de pers. la óra 5:19 min. dim.
- II. Trenul mixt la óre 8:50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la óra 3:15 min. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Gyimes)

**Sosirea trenurilor în Brașov:**

**Dela Budapesta la Brașov:**

- I. Tren accel. la órele 5:7 m. dim.
- II. Trenul de persóne la óra 8 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2:9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la óra 9:7 min séra.

**Dela Bucuresci la Brașov:**

- I. Trenul accel. la óra 2:18 min. p. m.
- II. Trenul mixt. la óra 9:23 min. p. m.
- III. Trenul pers., la óra 5— m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la óra 7:49 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal.)
- V. Tren accel. la órele 10:14 m. séra.

**Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:**

- I. Trenul de persóne la óre 8:25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda óra 8:20)
- II. Trenul de pers. la óra 1:53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5:17 dim.)
- III. Trenul mixt, la óra 6:50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8:54 dim.)

**Dela Zărnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu)**

- I. Trenul mixt la óra 7:02 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1:12 min. p. m.
- III. Tren mixt la óra 8:18 m. séra.

**Dela Ciuc-Ghimes la Brașov:**

- I. Trenul de pers. la óra 8:25 m. dim.
- II. Trenul de pers. la óra 1:53 m. p. m.
- III. Trenul mixt la óra 6:50 min. séra.
- IV. Tren mixt la óra 10:5 m. séra.